

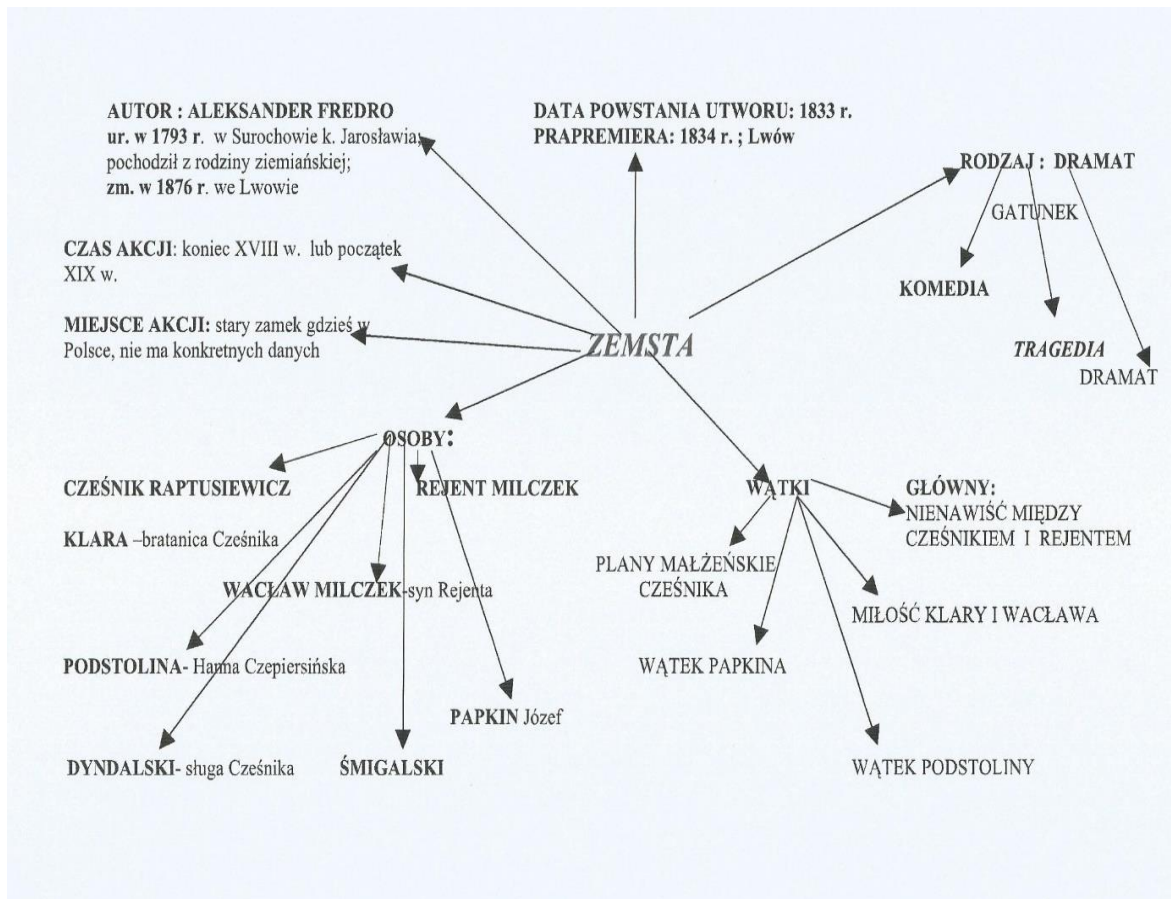
CZWARTEK, PIĄTEK 21-22 MAJA

Temat: Zemsta jest rozkoszą z kogo, z czego i dlaczego śmiejemy się czytając komedię?

Przyjrzyjcie się mapie mentalnej, która jest graficznym sposobem zapisu informacji.

W ten sposób uporządkujemy wiadomości na temat utworu Aleksandra Fredry.

Możesz wkleić mapę do zeszytu.

Przeczytajcie krótką charakterystykę bohaterów:

Cześnik Raptusiewicz - (nosi tytuł cześnika, czyli osoby stawiającej przed królem jedzenie), stary kawaler, bez większego majątku, prawny opiekun bratanicy Klary, zarządza połową zamku (własność Klary), raptowny, kłótniwy, zawzięty, zawadiaka, a przy tym patriota - uczestnik konfederacji barskiej z 1768 roku.

Rejent Milczek - zamożny wdowiec, właściciel połowy zamku, ojciec Wacława, doskonale zorientowany w możliwościach interpretowania prawa na swoją korzyść, opanowany, milczący, sprawia wrażenie osoby bardzo pobożnej, pełnej ogłady.

Klara - bratanica Cześnika, zakochana w Wacławie, prostolinijna, otwarta, obdarzona poczuciem humoru, z uporem walczy o swoje szczęście.

Wacław - syn Rejenta, odważny i rozsądny, wobec ojca posłuszny, potrafi wykorzystywać sprzyjające okoliczności dla własnego celu, jakim jest małżeństwo z Klarą.

Papkin - postać o niejasnym rodowodzie i przeszłości, gadatliwy, zarozumiały, nielojalny i nieuczciwy, gość Cześnika.

Podstolina- trzykrotna wdowa, bez majątku, w średnim wieku, atrakcyjna, chce wyjść za mąż, aby nie popaść w nędzę.

Dyndalski, Śmigalski, Perelka- postaci epizodyczne

Teraz przejdziemy do analizy budowy utworu i scharakteryzujemy jego części składowe.

- **Ekspozycja** - wyjściowy układ zdarzeń, przedstawia główny konflikt utworu, zapoznaje widza/czytelnika z miejscem akcji, postaciami, które występują w utworze.
- **Rozwinięcie** - dalszy bieg wypadków zapoczątkowanych w ekspozycji.
- **Punkt kulminacyjny** - moment dramatu, w którym konflikty narastają tak bardzo, że zdawałoby się, że nie ma wyjścia z tej sytuacji.
- **Rozwiązanie akcji** - spadek napięcia w utworze, konflikty zostają rozwiązane.

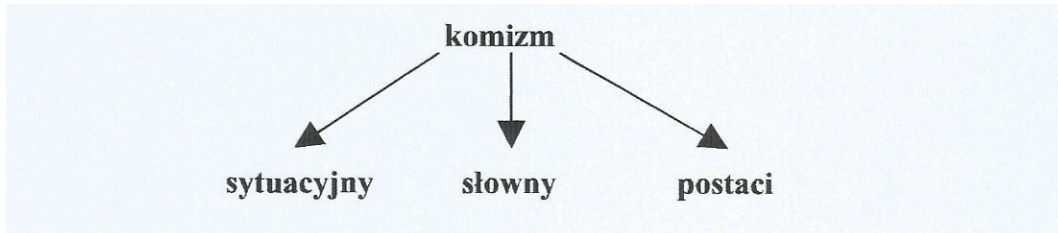
Fazy akcji	Akcja w Zemście
I. Ekspozycja	Cześnik chce poślubić Podstolinę. Cześnik i Rejent żyją w niezgodzie z powodu muru. Wacław kocha Klarę, ich małżeństwu stoją na przeszkodzie rodzinne waśnie. Ten stan burzy kłótnia o naprawę muru granicznego.
II. Rozwinięcie	Dalszy bieg wydarzeń: Cześnik oświadcza się Podstolinie, zostaje przyjęty, przygotowuje wesele. Wacław za sprawą Papkina znajduje się w zamku Cześnika, tam spotyka Podstolinę, ucieka. Rejent pisze oskarżenie, zawiera umowę z Podstoliną, ta zrywa zaręczyny z Cześnikiem. Cześnik zwabia Wacława do zamku.
III. Punkt kulminacyjny	Cześnik wyzywa Rejenta na pojedynek. Rejent zmusza syna do ożenku z Podstoliną. Za chwilę poleje się krew. Szczęście młodych jest zagrożone.
IV. Rozwiązanie	Małżeństwo Wacława i Klary. Zaniechanie pojedynku. Ogólna zgoda.

Co to znaczy, że utwór jest komedią?

Z komedią mamy do czynienia wtedy, kiedy utwór nas śmieszy. Komedia ma szczęśliwe zakończenie, czyli losy bohaterów – mimo licznych trudności – toczą się pomyślnie.

Notatka do zeszytu

KOMIZM – konieczny składnik komedii wywołujący reakcję w postaci śmiechu i wesołości, ale wykluczający emocje negatywne, np. odrazę, litość.

Notatka do zeszytu.

Dopisz podane przykłady do rodzaju komizmu:

komizm sytuacyjny.....

komizm słowny.....

komizm postaci.....

- pisanie testamentu przez Cześnika
- Cześnik;
- zrzucenie Papkina ze schodów
- oświadczyń Papkina
- rozmowa Papkina z Cześnikiem
- dyktowanie listu przez Cześnika Dyndalskiemu
- Rejent
- testament Papkina
- bójka o mur
- rozmowa Wacława z Podstoliną
- Papkin
- rozmowa Rejenta z Mularzami

Przeczytaj fragment utworu „ZEMSTA” i wykonaj zadania 1-7

S C E N A V (fragment)

Papkin, Cześnik, Dyndalski

[...]

Cześnik

do Dyndalskiego

Siadaj, waść, tu – zmaczaj pióro,

Będziesz pisał po mym słowie. [...]

Teraz trzeba pisać właśnie –

Jakby Klara do Wacława... [...]

Dyndalski podnosząc się

Jaśnie Panie, wszak to **despekt 1** dla niej.

Cześnik

Co się waszeć o to pyta.

Maczaj pióro, pisz i kwita.

Dyndalski siada wyprostowany na brzeжку krzesła i macza pióro. Papkin w ciągu tej sceny pisze. Czasem wstaje, przechadza się w głębi, macza pióro u stolika, przy którym Cześnik siedzi, znowu siada – ciągle płacząc [...]

Cześnik

po krótkim myśleniu

Tylko że to, mocium panie,

Aby udać, trzeba sztuki:

Owe brednie, banialuki,

To miłosne świegotanie...

myśli

Jak tu zacząć, mocium panie?... [...]

dyktuje

„Bardzo proszę” mocium panie....

Mocium panie... „me wezwanie”.....

Mocium panie... „wziąć w sposobie” [...]

1 despekt (z łac.) – obelga

Zadanie 1.

Zaznacz poprawną odpowiedź.

Adresatem listu, o którym mowa w tekście, ma być:

- A. Podstolina.
- B. Klara.
- C. Papkin.
- D. Waław.

Zadanie 2.

Oceń, czy zdania są prawdziwe. Zaznacz TAK lub NIE.

Z tekstu wynika, że Cześnik był człowiekiem podstępny.

TAK NIE

Dyndalski pochwałił decyzję Cześnika w sprawie napisania listu.

TAK NIE

Zadanie 3.

Zaznacz poprawną odpowiedź.

Cześnik powtarza słowa:

- A. siadaj waść.
- B. pisz i kwita
- C. mocium panie
- D. jaśnie panie

Zadanie 4.

Zaznacz poprawną odpowiedź.

Wyrazem obcego pochodzenia zastosowanym w tekście jest wyraz:

- A. pan.
- B. pióro.
- C. słowo.
- D. despekt.

Zadanie 5.

Przeczytaj tekst i dokończ zdanie odpowiednią informacją.

Dyndalski siada wyprostowany na brzeжку krzesła i macza pióro. Papkin w ciągu tej sceny pisze. Czasem wstaje, przechadza się w głębi, macza pióro...

Powyższy tekst zawiera:

- A. wskazówki dotyczące zachowania się aktorów na scenie
- B. wypowiedzi aktorów występujących na scenie

Zadanie 6.

Uzupełnij zdanie, wpisując w wykropkowane miejsce odpowiedni wyraz:

- A. trojga
- B. trzy
- C. trzech

Na potrzeby szkolnego spektaklu, do wystawienia sceny V ZEMSTY Aleksandra Fredry trzeba zaangażować uczniów.

Zadanie 7.

Dokończ zdanie, łącząc je linią z odpowiednią informacją.

W zdaniu **List jest pisany przez Dyndalskiego** wykonawcą czynności jest

- A. list
- B. Dyndalski

Pozdrawiam

